

Reserapport: Kreta 9-16 september 1999.

av Klas Rådberg (Klas.Radberg@zoofys.lu.se)

Inledning

Eftersom resans huvudsakliga ändamål var en konferens visste jag från början inte hur mycket tid det skulle finnas över till skådning. Glädjande nog blev det ganska mycket tid till det eftersom det fanns många luckor i konferensprogrammet samt att en del programpunkter kändes mindre angelägna för mig. Jag fick tre och en halv dagar då jag hyrde bil och körde runt åt alla möjliga håll dit litteratur och andra skådare givit mig tips på lokaler. Övriga dagar utan biltillgång spanade jag i odlingar och på stränder runt hotellet som låg i Agia Pelagia ett par mil nordväst om Heraklion. Sammanlagt såg jag 77 arter varav 6 var nya för mig, men det hade säkert gått att se betydligt fler om energi och tid hade lagts på just detta. Istället hägrade vissa drömarter för mig såsom hökörn, lammgam och rödnäbbad trut och jag gick helt in för att stifta visuell bekantskap med dessa och det var på håret att det gick. **Tack!** Till er/dem som innan avresan via C3:s brevduva gav mig tips på arter och lokaler.

Litteratur

Coghlan, S. *A Birdwatching Guide to Crete.*

Dennis, M. and S. *Trip Report: Crete (Greece) September 15-22, 1995.*

Forsman, D. *The Raptors of Europe and The Middle East.*

Oliosio, G. and M. *Trip Report: Crete (Greece) April 20-May 11, 1998.*

Svensson, S., Mullarney, K. och Zetterström, D. *Fågelguiden.*

Dag för dag

9/9: Så fort jag kommit till hotellet vid 12-tiden hyrde jag bil och drog iväg. Turen gick mot öster och Agios Nikolaos och Spinalonga med siktet inställt på rödnäbbad trut. I Selinariravinen såg jag första gåsgamen och ute på Spinalonga hittade jag bl.a. en familj med 2 ad och 2 juv **rödnäbbade trutar**, 2 gulnäbbade litor, 2 blåtrastar och 2 kungsfiskare. Efter detta lyckokast bar det av västerut till Malia där det bjöds på 9 gulnäbbade litor, 1 fältpiplärka, 7 korttållärkor och några **cetti-** och **grässångare** som båda var nya arter för mig.

10/9: Tidigt bar det av upp mot Lassithiplatån där lammgam var primär art för dagen. Med **tornuggla** i strålkastarskenet på vägen upp och sjungande **häcksparvar** i gryningen på platån började det mycket bra. Det var gott om småfågel i odlingarna såsom 1 **kaveldunsångare**, 1

bergsångare, törnsångare, trädlärkor, göktyta, **medelhavsstenskvätta**, svarthakad buskskvätta, ortolansparv och mycket häcksparv. Det såg först lovande ut för rovfågel men när jag kommit i position för span kom dimman. Helt plötsligt hade jag endast ca 15 meters sikt! Det klarnade emellertid upp efter någon timma, men det hade börjat blåsa kraftigt och det var inte mycket rov uppe. Det blev trots detta 25 gåsgamar, 2 ad kungsörnar, 1 lärkfalk, 1 pilgrimsfalk, några ornvråkar och tornfalkar, 1 rostgumpsvala, 23 klippsvalar och 12 alpsglare.

11-14/ Runt hotellet i Agia Pelagia och Heraklions hamn: Spaning i odlingar, på stränder och ut över havet resulterade bl.a. i 9 unga natthägrar, 9 gulnäbbade liron, 2 kungsfiskare, 5 turturduvor, 1 härfågel, 1 rödhuvad törnskata, 1 **cettisångare** och 1 gransångare av rasen *colybita*.

15/9: Tidigt gav jag mig denna morgon iväg västerut mot Rethimnon för att därifrån dra rakt söderut mot Amaridalen där det enligt Kretaguiden var stor chans att möta hökörn. Solens uppgång var magnifik och ackompanjerades av trädlärkor, 1 blåtrast och 1 **berghöna**. Så fort solen började värma steg också gåsgamarna upp längs branterna likt stora slagskepp för att sakta och auktoritärt glida runt på span efter föda. Mäktigt! Tyvärr var vinden ganska kraftig och det var inte ideala förhållanden för örnar. Jag spanade i flera timmar och hade något örnlikt på långt håll i motljus vid ett tillfälle. Innan jag drog vidare kom i alla fall en sträckande tämligen mörk **örnvråk** och förgyllde tillvaron för mig. Lokalen bjöd förutom detta bl.a. på 13 gåsgamar, 1 brun kärrhök, 1 rostgumpsvala, 2 alpsglare, 2 häcksparvar och 2 sommargyllingar. Färden fortsatte därefter söderut till Kourtaliotikoravinen. Här svävade gott om rov utmed bergväggarna och under några korta och oförglömliga sekunder fick jag beskåda 1 adult **lammgam** tillsammans med en flock gåsgamar. Jag väntade en timme på att den skulle visa sig igen, men jag fick nöja mig med dessa sekunder. På samma lokal visade sig också 1 ung kungsörn.

16/9: Första skådaruppehåll denna morgon blev Malia strand. Tre purpurhägrar flög runt över vassen och **cettisångarna** hade full och ljudlig konsert. En **grässångare** kunde betraktas på nära håll. På väg upp i bergen hade jag en flock på 8 biätare alldeles intill vägen.

Rovfågelspan från Lassithiplatåns norra ände gav bl.a. 1 juv **lammgam**, 5 gåsgamar, 5 alpsglare och 8 biätare. Nu var det egentligen bara hökörn som fattades på resan. Sista chansen att se den var nu på väg ner genom bergen. Jag körde österut för att förlänga vägen och när bilen sakta klättrade ner längs serpentinvägarna hängde plötsligt en örn i luften en bit

från vägen. Som tur var gick det att parkera precis där jag var och en hastig titt i jagarn bekräftade att det var Bonellis örn. Vilken örnfrossa! Jag fick in den och kunde följa den en bra stund i tuben och kolla upp karaktärerna. Innan den försvann anslöt ännu en adult **hökörn** och på sitt typiska maner gled de bort längs bergsidan. Denna upplevelse ägde rum söder om Amigdali på vägen mellan Lassithi och Agios Nikolaos. I Agios Nikolaos fick jag sedan från havsstranden se 5 **rödnäbbade trutar**, 1 kungsfiskare, 1 gulnäbbad lira och 1 silkeshäger. Därefter var det dags att åka till hotellet och checka ut.

Artlistan i sin helhet	Antal
Gulnäbbad lira (<i>Calonectris diomedea</i>)	21
Natthäger (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	9
Silkeshäger (<i>Egretta garzetta</i>)	1
Häger (<i>Ardea cinerea</i>)	2
Purpurhäger (<i>Ardea purpurea</i>)	3
Bivråk (<i>Pernis apivorus</i>)	1
Lammgam (<i>Gypaetus barbatus</i>)	2
Gåsgam (<i>Gyps fulvus</i>)	66
Brun kärrhök (<i>Circus aeruginosus</i>)	2
Ormvråk (<i>Buteo buteo</i>)	allmän
Örnvråk (<i>Buteo rufinus</i>)	1
Kungsörn (<i>Aquila chrysaetos</i>)	3
Hökörn (<i>Hieraaetus fasciatus</i>)	2
Tornfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)	allmän
Lärkfalk (<i>Falco subbuteo</i>)	1
Pilgrimsfalk (<i>Falco peregrinus</i>)	1
Berghöna (<i>Alectoris chukar</i>)	1
Större strandpipare (<i>Charadrius hiaticula</i>)	1
Drillsnäppa (<i>Actitis hypoleucos</i>)	7
Rödnäbbad trut (<i>Larus audouinii</i>)	9
Gulfotad gråtrut (<i>Larus argentatus</i>)	allmän
Stadsduva (<i>Columba livia</i>)	allmän
Ringduva (<i>Columba palumbus</i>)	10

Turkduva (<i>Streptopelia decaocto</i>)	allmän	
Turturduva (<i>Streptopelia turtur</i>)	5	
Tornuggla (<i>Tyto alba</i>)	1	
Nattskärra (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	1	
Alpseglare (<i>Apus melba</i>)	17	
Kungsfiskare (<i>Alcedo atthis</i>)	5	
Biätare (<i>Merops apiaster</i>)	16	
Härfågel (<i>Upupa epops</i>)	1	
Göktyta (<i>Jynx torquilla</i>)	1	
Korttälärka (<i>Calandrella brachydactyla</i>)	7	
Tofslärka (<i>Galerida cristata</i>)	allmän	
Trädlärka (<i>Lullula arborea</i>)		10
Backsvala (<i>Riparia riparia</i>)		allmän
Klippsvala (<i>Hirundo rupestris</i>)	10	
Ladusvala (<i>Hirundo rustica</i>)	allmän	
Rostgumpsvala (<i>Hirundo daurica</i>)	2	
Hussvala (<i>Delichon urbica</i>)		allmän
Fältpiplärka (<i>Anthus campestris</i>)	1	
Trädpiplärka (<i>Anthus trivialis</i>)	3	
Gulärkla (<i>Motacilla flava</i>)	12	
Sädesärkla (<i>Motacilla alba</i>)	allmän	
Gärdsmyg (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	allmän	
Buskskvätta (<i>Saxicola rubetra</i>)	allmän	
Svarthakad buskskvätta (<i>Saxicola torquata</i>)	allmän	
Stenskvätta (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	allmän	
Medelhavsstenskvätta (<i>Oenanthe hispanica</i>)	1	
Blåtrast (<i>Monticola solitarius</i>)	8	
Koltrast (<i>Turdus merula</i>)	allmän	
Cettisångare (<i>Cettia cetti</i>)	27	
Grässångare (<i>Cisticola juncidis</i>)	3	
Kaveldunsångare (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	1	
Härmsångare (<i>Hippolais icterina</i>)	1	
Sammetshätta (<i>Sylvia melanocephala</i>)	allmän	
Törnsångare (<i>Sylvia communis</i>)	5	
Bergsångare (<i>Phylloscopus bonelli</i>)	1	

Gransångare (<i>Phylloscopus collybita</i>)	1	
Lövsångare (<i>Phylloscopus trochilius</i>)	10	
Grå flugsnappare (<i>Muscicapa striata</i>)	allmän	
Svartvit flugsnappare (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	6	
Blåmes (<i>Parus caeruleus</i>)	allmän	
Talgoxe (<i>Parus major</i>)	allmän	
Sommargylling (<i>Oriolus oriolus</i>)	6	
Törnskata (<i>Lanius collurio</i>)		allmän
Rödhuwad törnskata (<i>Lanius senator</i>)	1	
Nötskrika (<i>Garrulus glandarius</i>)	3	
Kaja (<i>Corvus monedula</i>)	allmän	
Kråka (<i>Corvus corone cornix</i>)	allmän	
Korp (<i>Corvus corax</i>)	allmän	
Gråsparv (<i>Passer domesticus</i>)	allmän	
Bofink (<i>Fringilla coelebs</i>)	allmän	
Gulhämpling (<i>Serinus serinus</i>)	allmän	
Grönfink (<i>Carduelis chloris</i>)	allmän	
Steglits (<i>Carduelis carduelis</i>)	allmän	
Häcksparv (<i>Emberiza cirrus</i>)	55	
Ortolansparv (<i>Emberiza hortulana</i>)	10	